

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 413

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 26 augustus 2022

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Ondersteuning en relance brede cultuursector na corona - Opvolging

Op 9 februari 2022 werd een resolutie over de ondersteuning en relance van de brede cultuursector aangenomen door de plenaire vergadering (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-2022, nr. 1128/2). Daarin vragen de indieners enkele engagementen van de Vlaamse Regering. Intussen zijn we een half jaar verder, en met het najaar in zicht moeten we rekening houden een mogelijke nieuwe opflakking van het coronavirus.

Daarom wil ik bij de minister nagaan hoe de gevraagde engagementen zijn opgevolgd.

1. Er is gevraagd om de economische en maatschappelijke impact van de coronacrisis op de cultuur- en evenementensector in kaart te brengen, en die impact te blijven monitoren.

Hoe verloopt de monitoring? Wie is betrokken bij het onderzoek en hoe worden de resultaten bijgehouden en ontsloten? Wordt bij de impactmeting de volledige sector in kaart gebracht, dus ook het sociaal-cultureel werk, de amateurkunsten en de evenementensector?

2. Er werden heel wat steunmechanismen in het leven geroepen, waarop ook de sector een beroep kon doen.

Kan de minister een overzicht geven van die maatregelen, of ze al dan niet afgelopen zijn en over welke investeringen het gaat? Is er duidelijkheid over waar deze steunmaatregelen terecht zijn gekomen?

3. Wat is de stand van zaken van het advies van VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) met betrekking tot luchtkwaliteit in de strijd tegen het coronavirus? Zijn die normen toepasbaar op de cultuursector, en zijn onze organisaties klaar om deze normen te halen? Zo niet, wat zijn de mogelijke oplossingen?

4. Er werd beslist om maximaal in te zetten op internationale hefboomen, innovatie en digitalisering.

- a) Zijn er het voorbije half jaar meer Europese middelen aangevraagd en naar Vlaanderen gevloeid? Over hoeveel organisaties en hoeveel middelen gaat het? Kan er een vergelijking gemaakt worden met voorgaande jaren?

- b) Hoever staan we met de modellen voor productie, presentatie, distributie, publiekswerken en verkoop van culturele output? Welke stappen zijn daarvoor al ondernomen en wat is de tijdlijn? Welke budgetten zijn daarvoor vrijgemaakt?
 - c) Op welke manier heeft de Vlaamse Regering inspanningen geleverd om internationale contacten te onderhouden en internationaal talent aan te trekken?
5. In het voorjaar was er de campagne: 'beleef weer meer'. Toch kampen heel wat organisatoren met een slabakkende ticketverkoop.
- Hoe evalueert de minister de campagne? Heeft ze voldoende impact gehad? Welke andere stappen heeft de Vlaamse Regering ondernomen, of zal zij nog ondernemen om deelname aan cultuur te stimuleren?
6. Er is ook het engagement uitgesproken om de cultuursector te begeleiden naar een gezonde en duurzame arbeidsmarkt.
- a) Op welke manier heeft men competentieontwikkeling in de cultuursector gestimuleerd? Hebben de eventueel genomen maatregelen het gewilde effect?
 - b) Welke bijkomende inspanningen heeft men geleverd om de cultuur van fair pay en fair practice mogelijk te maken binnen de sector? De campagne 'Juist is Juist' werd in 2020 al gelanceerd. Hebben alle structureel gesubsidieerde organisaties dit charter ondertekend? Zo niet, word daar gevolg aan gegeven?
 - c) Welke inspanningen werden er tot nu toe geleverd om het mentale welzijn van cultuurwerkers te verbeteren?
7. Sinds 23 mei 2022 is de coronabarometer gedeactiveerd, is te lezen op de federale website die informeert over het coronavirus. Als er in het najaar een nieuwe golf komt, is de Vlaamse Regering klaar om die op te vangen? Welke specifieke maatregelen liggen dan op tafel? Blijven de eerder gemaakte afspraken rond zaalcapaciteit en mondkemperplicht behouden? Zal men het Covid Safe Ticket opnieuw gaan gebruiken?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 413 van 26 augustus 2022

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. De studie die door Graydon NV werd uitgevoerd in het najaar van 2021 en waarvan de resultaten in de Cultuurcommissie werd voorgesteld op 10 maart 2022 werden uitvoerig bestudeerd. Hieruit is besloten om de monitoring en ontsluiting op een langere termijn te organiseren. Het is wel zeker de bedoeling om het sociaal-cultureel werk, de amateurkunsten voor zover dit mogelijk is, als de evenementensector mee te nemen.
2. Als oorspronkelijke steunmechanisme hebben we tijdens de coronacrisis gebruik kunnen maken van het noodfonds (65 miljoen euro) bedoeld voor diverse segmenten van onze sector en tegelijk hebben we de lokale besturen van 87,3 miljoen euro extra middelen voorzien om lokale organisaties en verenigingen te helpen. De middelen van dit noodfonds zijn uitgeput. Overzichten van de bestede bedragen en betrokken organisaties zijn terug te vinden in eerder gestelde vragen ('20-'21 SV133). Ook de bedragen per stad en gemeente zijn eerder opgevraagd en terug te vinden in eerdere SV. ('20-'21 SV173).

Binnen het kader van de daaropvolgende relance zijn er vier grote relance-projecten, met name rond cultuurinfrastructuur, rond digitalisering van de Vlaamse cultuursector, rond cultuur na corona en rond investeringen in de audiovisuele sector en het garantiefonds opgezet. Een overzicht van deze relance-projecten is terug te vinden op de website van het departement CJM.

Voor het relance-project 'Cultuur na corona' werd eind 2020 de Taskforce Cultuur opgericht. Deze Taskforce had de opdracht gegeven om voorstellen uit te werken die de cultuursector toekomstperspectief konden bieden in een coronavrije samenleving. Het project 'cultuur na corona' betrof dan ook de kunstensector, de erfgoedsector en het sociaal-cultureel werk in haar uitbouw.

De Vlaamse Regering besliste op 18 juni 2021 om op korte termijn 9,98 miljoen euro te investeren in de brede cultuursector. Het ging daarbij om 18 projecten binnen de Taskforce Cultuur.

Het in middelen voornaamste traject hierbij is het 'Innovatiemechanisme' geweest dat de innovatie in de cultuursector wenste te stimuleren en het culturele businessmodel te transformeren. Organisaties en individuele spelers konden een subsidie ontvangen voor een reflectie van hun culturele businessmodel en het uitschrijven van een innovatietraject. In totaal werd hiervoor 5 miljoen euro vrijgemaakt. Van deze 5 miljoen euro is er 4.999.950 euro in de sector gezet waarvan de verdeling eerder aan bod kwam in ('20-'21 VOU J 2014)

3. Rond luchtkwaliteit is er de voorbije maanden heel wat discussie geweest, zowel binnen het Vlaamse niveau, als op het Federale en Interfederale niveau. Uit die discussies is gebleken dat elke mogelijke oplossing maar kan plaats vinden met de nodige gedragenheid van de sectoren. Het is belangrijk om uit het advies van VITO te onthouden dat er nog degelijk onderzoekswerk nodig is alvorens te bepalen welke waarde bijvoorbeeld luchtzuivering heeft in het bredere luchtkwaliteitsverhaal. In dat

advies kwam ook naar voor dat zuiveringsinstallaties geen vervanging kunnen zijn voor ventilatie en hoogstens als een aanvullend instrument kan worden ingeschakeld. Er is een zeker wetenschappelijk voorbehoud om te snel te ageren.

De federale regering wil normerend gaan werken in een niet-pandemie context. Dit wordt niet gedragen door de betrokken sectoren en de bevoegde gemeenschapsregeringen.

4. a) Voor de culturele en creatieve sectoren kunnen Europese middelen worden aangevraagd via de Europese programma's zoals o.a. *Creative Europe*, *Horizon Europa*, *Erasmus +* en *Interreg*, aangevuld met '*Voorbereidende Acties en Pilootprojecten*' (de zogenaamde PPPA's), direct uitgevaardigd door het Europese parlement of de Europese Commissie. Het verwerken en jureren van de kandidaturen door de Europese programmabeheerders neemt over het algemeen tussen 3 en 9 maanden tijd. Bij Creative Europe bijvoorbeeld is dit gemiddeld tussen 6 en 8 maanden. Ten vroegste in de lente van 2023 kan informatie over de Vlaamse kandidaten en hun resultaten een antwoord worden verschaft, wetende dat de ondersteunende Vlaamse organisaties van de programma's zoals Horizon Europa; Erasmus + of Interreg, niet onder de bevoegdheid van DCJM vallen.
- b) Enkele relanceprojecten, zoals het integratietraject Erfgoeddatabanken, Doelgericht Digitaal Transformeren en Digitalisering van collecties spelen hier op in. Het eerste zal een tool zijn om collectieregistratie op een gestandaardiseerde manier mogelijk te maken en meteen ook die data beschikbaar stellen voor hergebruik. Dit zal de vindbaarheid van het digitale materiaal, en ook de aanwezigheid op internationale platformen zoals Europeana verhogen. Het traject Doelgericht Digitaal Transformeren beoogt de creatie van een open en decentraal uitwisselingsplatform dat in eerste instantie focust op het harmoniseren en aligneren van (culturele) activiteitendata en participatiedata via OSLO datastandaarden zodat daar efficiëntiewinsten en nieuwe -verdiepende- processen en producten op ontwikkeld kunnen worden en aangeboden worden aan de participant en aan de sector. Het project 'Digitalisering van collecties' tot slot, zal zorgen voor een toename van kwaliteitsvolle en gestandaardiseerde digitale collectieregistraties, deels via een collectieve opdracht die door meemoo uitgevoerd wordt (het GIVE-project richt zich op het collectief digitaliseren van glasplaten, kranten, topstukken en onderzoek naar het de toepassing van AI voor metadatering), deels door een subsidiereglement waarop individuele cultureel erfgoedorganisaties konden indienen. Deze drie projecten worden op basis van het Relanceprogramma Vlaamse Veerkracht ondersteund voor een totaal van 12 miljoen euro.

Daarnaast presenteer ik dra de visienota 'Naar een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden' aan de Vlaamse Regering. Dat document formuleert een kader om de digitale transformatie in de cultuursector aan te jagen, onder meer door het uittekenen van een doelstellingenkader dat vanuit een programmatorische benadering verder ingevuld zal worden. Vanuit deze hoek zal de volgende jaren een programma uitgewerkt worden dat verdere ontwikkelingen omtrent de vermelde topics mogelijk zal maken, verder bouwend op de resultaten van het Relanceprogramma Vlaamse Veerkracht. Ik spreek dan ook de hoop uit dat voor de in deze nota geformuleerde ambities het nodige financiële draagvlak gevonden zal worden om de reeds aanwezige dynamiek verder te versterken.

- c) Binnen het strategische kader 2021-2025 van het Vlaams internationaal cultuurbeleid beschikt de Vlaamse regering over verschillende opties om internationale contacten te onderhouden en internationaal talent aan te trekken. Tijdens mijn buitenlandse zendingen is er vaak een cultuurluik, waar we door contacten met overheden of een dialoog met de culturele sector in het buitenland,

de internationale bekendheid en positie van Vlaamse culturele actoren trachten te versterken. Ook zetten we in op het ondersteunen van en het bijdragen aan (kennis)uitwisseling via internationale netwerken. Een voorbeeld is het jaarlijkse netwerkmoment voor belangrijke Vlaams-Nederlandse actoren georganiseerd door de Brakke Grond, het Vlaams Cultuurhuis in Amsterdam, in samenwerking met de andere partners die de Vlaams-Nederlandse betrekkingen. Een ander middel om contacten te leggen over de grenzen heen is de jaarlijkse culturele projectoproep met de regio Hauts-de-France. Daarnaast zet ik binnen mijn strategische kader in de periode 2020-2023 een focus op de samenwerking en uitwisseling met Frankrijk voor de circussector. Hierdoor kan de Vlaamse circussector duurzame banden smeden met een toonaangevend buurland. Ten slotte heeft mijn administratie ook regelmatig contact met (Europese) partnerlanden via o.a. de raads werkgroepen Cultuur van de EU en de diplomatieke vertegenwoordigingen van Vlaanderen in het buitenland.

5. De centrale campagne in het voorjaar waarbij verschillende media werden ingezet heeft goed gewerkt en zorgde voor een breed bereik onder de Vlamingen. De bereikcijfers die het mediabureau ons bezorgde tonen dit ook aan:

- De tv-spot bereikte 40% van de Vlamingen die de spot gemiddeld 3,4 keer te zien kregen
- De campagne verscheen op 500 afficheborden en bereikte potentieel 10 miljoen voorbijgangers.
- De digitale affiche werd bijna 900.000 keer getoond met een sterke focus op grote steden.
- Ook de digitale banner campagne was performant met 4 miljoen impressies die voornamelijk werden getoond op mobiele toestellen.

De campagne liep ook via Uit in Vlaanderen (1 miljoen sessies) en werd opgenomen in 4 nieuwsbrieven (elk goed voor 150K ontvangers) en sociale media.

De campagne zette ook in op een decentraal luik waarbij cultuurhuizen en partners zelf met de campagne aan de slag gingen. Daarvoor werd een toolkit gemaakt en konden de bronbestanden van het campagnemateriaal gedownload worden. Zo'n 420 organisaties downloadden het materiaal. Een bevraging bij deze downloaders gaf aan dat zo'n 60% ermee aan de slag ging. Er was heel wat animo bij de grote spelers. Zij zetten eigen media in, gebruikten het materiaal, maakten eigen materiaal, ... Voor de kleinere actoren was het materiaal aanvankelijk te hoogdrempelig. Daartoe werden de bronbestanden ook in een gratis designprogramma beschikbaar gesteld.

In de maand september loopt er een nieuwe golf van de "Beleef weer meer" campagne om deelname aan culturele activiteiten te stimuleren. De campagne wordt verspreid via televisie, online banners, affiche en ook radio werd toegevoegd aan de mediamix. Er is in deze golf specifiek campagne-materiaal voorzien voor de socio-culturele sector die haar activiteiten voornamelijk in deze periode heropstart.

Naast de mediacampagne deed Publiq opnieuw een oproep naar de sector om de campagne op te pikken en zelf met het materiaal aan de slag te gaan.

6. a) We zetten voortdurend in op de competentieontwikkeling in de cultuursector. verschillende spelers waaronder bijvoorbeeld Cultuurloket en Cultuurconnect helpen sectorspelers in het bijhouden van zowel digitale, innovatieve, zakelijke en juridische skills. Nu na corona zien we op Europees vlak dat deze vaardigheden meer en meer aan belang winnen en in de toekomst de performantie van de brede sector bepalen.
- b) Juist is Juist bestaat uit 4 principes en 12 afspraken over juist werken in de kunstensector. De 4 principes zijn opgenomen in het uitvoeringsbesluit bij het Kunstendecreet van 23 april 2021. Elke speler die vanaf 2023 structurele

subsidies ontvangt via het Kunstendecreet, engageert zich op die manier automatisch om deze principes van fair practices te verwerken in een intern reglement. Organisaties die voor twee beleidsperiodes werkingssubsidies aanvroegen en de kunstinstellingen moeten dit intern reglement op dit moment al uitgewerkt hebben.

Dit wordt door mijn administratie opgevolgd via het jaarlijks toezicht op de werkingssubsidie. Indien men dit nalaat, kan de administratie een sanctie voorstellen.

- c) Het belangrijkste initiatief werd ontwikkeld door de sociale partners binnen het kunstenveld via het sociale fonds voor de muziek- en podiumkunsten. Via de formules WeListen, WeInform, WeSupport en WeMeet werd een aanbod op maat van cultuurwerkers ontwikkeld die omwille van de corona-epidemie met mentale problemen kampten.
7. Ik ga er vanuit dat de nieuwe vaccinatiecampagne opnieuw haar vruchten zal afwerpen. Daarnaast merken we ook al een hele tijd dat het coronavirus minder druk legt op de zorg. Zolang de zorg door een eventuele terugkeer van de pandemie niet onder druk komt te staan, lijkt het nemen van bijkomende maatregelen echt niet nodig. Ik weet ook niet op welke afspraken rond mondmaskers en zaalcapaciteit u doelt.